

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Organización do centro escolar

Materia	Educación: Organización do centro escolar			
Código	P02G110V01203			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Malvar Méndez, María Laura			
Profesorado	Malvar Méndez, María Laura			
Correo-e	Imm@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo 5 Organización do espazo escolar, materiais e habilidades docentes; de carácter básico, con 6 créditos ECTS. Está ubicada en 1º curso, no segundo cuadrimestre. Pretende proporcionar aos estudantes os coñecementos científicos e as técnicas necesarias para reflexionar sobre os distintos aspectos e ámbitos da Organización Escolar, coa finalidade de poder reflectilos nunha realidade concreta, é dicir, nun centro da nosa Comunidade Autónoma. Intenta, tanto pola actualidade dos contidos como polos ámbitos que abrangue, espertar os intereses dos estudantes polos aspectos que tradicionalmente non se trataban nos currículos académicos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.

C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidad na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Planificación das secuencias de aprendizaxe e organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo	B1	C8	D1
	B2	C10	D2
	B3	C20	D6
	B4	C21	D7
	B5	C30	D8
	B6	C32	D9
	B7	C59	D11
	B10		D12
	B11		D16
	B12		D17
			D18
			D21
Comprender que a dinámica diaria en Educación Infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexibles no exercicio da función docente.	B2	C8	D1
	B3	C10	D2
	B5	C20	D6
	B10	C32	D7
		C59	D8
			D12
			D16
			D18
			D20
			D21

Saber traballar en equipo con outros profesionais e colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno, coa finalidade de planificar secuencias de aprendizaxe e organizar situacións de traballo, na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 anos e 3-6 anos.	B1 B9 B12	C12 C21 C30 C64 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D14 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Ter unha imaxe realista de si mesmo, actuar conforme ás propias conviccións, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.	B12		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D16 D17 D18 D20 D21
Tomar conciencia da complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensinanza-aprendizaxe, nas etapas obrigatorias do sistema educativo.	B1 B9 B11 B12	C27	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21
Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar os espazos, materiais e tempos, en función dos diferentes modelos didácticos e das características e peculiaridades do alumnado.	B1 B2 B3 B9 B11	C8 C10 C59 C64	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D21

Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Infantil para aplicalas na aula.	B1	C12	D1
	B11	C21	D2
	B12	C26	D3
		C27	D4
		C29	D7
		C30	D8
		C64	D9
		C66	D10
			D11
			D12
			D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19
			D20
			D21
Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro, atendendo os criterios de control de calidade.	B1	C21	D1
	B9	C26	D2
		C29	D3
		C30	D7
		C64	D8
		C66	D9
			D13
			D17
			D18
			D21

Contidos

Tema	
1.- FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	1.1.- A Organización Escolar. 1.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración. 1.3.- O centro e a comunidade educativa. 2.1.- A estrutura do sistema escolar. 3.1.- Plan do centro. 3.2.- O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administración escolar: características e niveis.
2.- SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	
3.- SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	
4.- SUBSISTEMA ESTRUCTURAL.	4.1.- Organización do alumnado, profesorado, recursos, espazos, horarios e actividades. 5.1.- A participación nos centros educativos. 5.2.- O clima organizativo. 5.3.- A cultura organizativa. 5.4.- O conflito nas organizacións educativas.
5.- SUBSISTEMA RELACIONAL.	
6.- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERAZGO.	6.1.- A dirección nas organizacións educativas. 6.2.- Os proxectos de dirección. 6.3.- Da dirección ao liderazgo. 7.1.- Avaliación de centros. 7.2.- Análise de experiencias de organización. 7.3.- Referencia de modelos e dos elementos estudados, aplicados aos centros de Educación Infantil.
7.- SUBSISTEMA DE CAMBIO / DESENVOLVEMENTO ORGANIZATIVO.	
8.- ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA.	8.1.- Análise de experiencias de organización. 8.2.- Referencia de modelos e de elementos estudados nos centros de Educación Infantil. 9.1.- Aportacións da Organización Escolar ao Practicum.
9.- A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRACTICUM.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	11	14
Seminario	6	4	10
Seminario	10	42	52
Lección maxistral	20	20	40
Traballo tutelado	11.5	18.5	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Actividades introdutorias Esta sesión servirá para presentarlle aos estudantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.

Seminario	A través das titorías, o profesor facilitará e orientará aos estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...). Computa na avaliación continua.
Seminario	A través dos seminarios abordaranse temas específicos, que permitan profundizar os contidos da materia. É dicir, utilizaranse como complemento das clase teóricas. Computan na avaliación continua.
Lección maxistral	Presentación estruturada dos temas, coa finalidade de facilitar información organizada, seguindo os criterios adecuados á finalidade dos mesmos. Guión facilitador e a correspondente exposición verbal, por parte do profesor, dos contidos da Organización Escolar.
Traballo tutelado	Os estudantes, de forma individual ou en grupos, realizarán proxectos supervisados polo profesor. Computan na avaliación continua.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Titoría e seguimento dos traballos de aula que realicen os alumnos, co obxecto de orientar, facilitar o proceso e atender e resolver as súas dúbidas dos estudantes. A realización das titorías farase, vía: email, videoconferencia, anuncios de Moovi.
Actividades introductorias	Titoría e seguimento dos traballos de aula que realicen os alumnos, co obxecto de orientar, facilitar o proceso e atender e resolver as súas dúbidas dos estudantes. A realización das titorías farase, vía: email, videoconferencia, foros de anuncios de Moovi.
Seminario	Titoría e seguimento dos traballos de aula que realicen os alumnos, co obxecto de orientar, facilitar o proceso e atender e resolver as súas dúbidas dos estudantes. A realización das titorías farase, vía: email, videoconferencia, anuncios de Moovi.

Avaliación

Descrición		Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Actividades introductorias	Reflexións sobre aspectos introductorios da materia	10	B2 B3 B6	C8 C10 C12 C20	D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Seminario	Elaborar diferentes propostas formativas	30	B2 B3 B5 B7	C8 C10 C12 C21	D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Traballo tutelado	Teranse en conta os seguintes aspectos na avaliación: -aspectos formais -calidade dos traballos -exposición oral e resposta ás preguntas plantexadas.	30	B2 B3 B4 B5 B7 B10 B11	C8 C10 C12 C20 C21 C26 C29 C30 C32 C59 C64	D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Resolución de problemas e/ou exercicios	Respostar a cuestións relacionadas cos resultados de aprendizaxe e cos contidos recollidos nos bloques correspondentes	30	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12	C8 C10 C12 C20 C21 C26 C27 C29 C30 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
---	--	----	---	--	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación Continua, recollerá as probas sinaladas anteriormente.

A avaliación global, consistirá nunha proba escrita da materia. Para elo deberá realizar unha proba correspondente aos traballos de aula e outra á proba escrita de resposta curta dos contidos traballados. Cada proba será avaliada cun 50%.

-De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

-As datas oficiais dos exames pódense consultar na web da facultade na ligazón correspondente <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bolívar, A., **Los centros educativos como organizaciones que aprenden**, 2000,
Cantón Mayo, I., **Las organizaciones escolares: hacia nuevos modelos**, 2000,
Cantón Mayo I., Pino Juste M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, 2014,
Cid Sabucedo, A., **Los proyectos de dirección**, 2000,
Gil, L., Guzmán, M., Moreno E., **Caminando hacia la escuela que queremos**, 2013,
Gimeno Sacristán, J., **El sistema educativo. Una mirada crítica**, 2004,

Bibliografía Complementaria

Carda, R.M., Larrosa, F., **La organización del centro educativo: Manual para maestros**, 2007,
Cid Sabucedo, A., **El clima escolar**, 2002,
Cid Sabucedo, A., **Practicum I: Prácticas de Observación e de Investigación**, 1996,
García Rodríguez, Mª L., **Organización de la educación infantil**, 1996,
Goldschmied, E., **Educación en la escuela infantil**, 2002,
González González, Mª T. (Coord.), **Organización y gestión de centros escolares**, 2003,
Lorenzo Delgado, M., **Organización de centros educativos. Modelos emergentes**, 2011,
Lorenzo Delgado, M., **Organización Escolar. La construcción de la escuela como organización**, 1995,
Madrid, D., Mayorga, Mª J., **Organización del centro de Educación Infantil**, 2010,
Malaguzzi, Loris, **La educación infantil en Reggio Emilia**, 2001,
Zabalza Beraza, M. A., **La calidad de la educación infantil**, 2005,
Documentos normativos, **Leis e os seus desenvolvementos**,

Recomendacións

Outros comentarios

Para o aproveitamento exitoso da materia RECOMÉNDASE:

A) Asistencia continua a sesións de teoría e práctica. A asistencia a clase considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación do grao de desenvolvemento das capacidades e competencias.

B) As tarefas e actividades prácticas poderán abranguer varias sesións de traballo e será necesario rematar algunha fora do horario de clase.

Tendo en conta que os contidos da materia son obxecto constante de opinións, comentarios, debates e decisións, dende os ámbitos político, administrativo, económico e social; sería convinte para poder estar ao día á lectura de páxinas web dos diferentes centros educativos da Xunta de Galicia, do Ministerio e doutras Comunidades Autónomas, así como revistas específicas de educación, organización, xestión, avaliación e calidade de institucións educativas.
